

19 Ocak
2018

15 TEMMUZ DARBE GİRİŞİMİ SONRASI SİVİL DARBE SÜRECİNDE YAŞANAN HAK İHLALLERİ

SUÇ DOSYASINI AÇIKLIYORUZ

15 TEMMUZ DARBE GİRİŞİMİ SONRASI SİVİL DARBE SÜRECİNDE YAŞANAN HAK İHALLERİ RAPORUMUZ

15 Temmuz'da yapılan darbe girişimi her şeyden önce ezilenlerin, emekçilerin ülkemizde on yıllardır büyük bedeller ödeyerek elde ettikleri demokratik kazanımlara yönelik gerçekleştirilmiştir. Eğer darbe girişimi başarılı olmuş olsaydı öncelikli hedeflerinin emekçilerin zaten çok geri olan ekonomik, sosyal, sendikal ve demokratik haklarını da ortadan kaldırılacağı basına yansıyan kimi itiraf ve belgelerden anlaşılmaktadır. Nitekim başta 12 Eylül 1980 askeri darbesi olmak üzere cumhuriyet tarihinde gerçekleşen tüm askeri darbeler öncelikle emekçilerin örgütlenme özgürlüklerini ortadan kaldırmış, kurumlarını kapatmış, eylem ve etkinlik yapmalarını yasaklamıştır.

Darbe girişimi sonrası hükümetin uygulamalarına bakıldığında ancak darbe dönemlerinde görülebilecek hukuksal düzenlemeleri hayata geçirmesi iki darbe ile karşı karşıya kaldığımızı göstermiştir.

Darbe gerekçesiyle ülkemizde 3 ay süreyle OHAL ilan edilmiş, "bir-iki aya kaldırırız" denilen OHAL tam beş kez uzatılarak 18 aydır sürdürülmektedir. Meclis ve anayasa adeta askıya alınarak Hükümete sınırsız yetki tanıyan kanun hükmünde kararname ile temel hak ve özgürlükler askıya alınmıştır. Hükümet sözcüsü de Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesinin de askıya alındığını bildirmiştir.

Şu ana kadar 31 adet Kanun Hükmünde Kararname yayınlanmış olup 12 Eylül 1980 darbesinde gördüğümüz uygulamalar bir kez daha hayata geçirilmiştir. Bu süreçte herhangi bir denetim mekanizması olmadığı gibi, tüm güç Saray'da toplanmıştır. 26 KHK, iç tüzükte belirtilen süre aşılmış olmasına rağmen meclisin onayına sunulmamıştır.

23.07.2016 tarihinde Resmi Gazetede yayınlanarak yürürlüğe giren 667 sayılı KHK sadece darbe teşebbüsü ile ilişkilendirilebilecek durumları değil aynı zamanda çok daha genel ele alınabilecek "terörle mücadele" kavramını da içermiştir. Bu kavram gerekçe gösterilerek tüm muhalif kesimlerin baskı altına alındığı, hedef gösterildiği, kriminalize edildiği geçmişte olan ve halen devam eden sayısız soruşturma ve dava süreçlerinden de anlaşılmaktadır.

Tekçi, otoriter antidemokratik uygulamaların zaten hayli yaygın olduğu ülkemizde; dikta rejimlerini andıran uygulamalar, tüm muhalif kesimlerin yaşam alanlarını yok etmeyi hedeflemiştir. Baskılara kararnameler üzerinden 'meşruiyet' kazandırılmaya çalışılmaktadır.

Sadece darbe girişimi ile ilgili olarak, sınırlı süre için "tedbirler" alması gereken düzenlemeler yerine Türkiye'nin siyasal-toplumsal yapısını değiştirmeye dönük kalıcı düzenlemeler KHK'ler eliyle yapılmıştır, yapılmaya devam etmektedir.

Olağanüstü hal durumlarında çıkarılabilecek kararnameler ile rejim değişikliği gerçekleştirmek/ bütün keyfî uygulamalara hukuki bir düzlem yaratmak için, gerek Anayasa gerekse Uluslararası sözleşmelerce de garanti altına alınmış olan orantılılık ilkesi, değerlendirmeye konu kararnameyle evrensel sınır da çiğnenerek, tamamen ortadan kaldırılmıştır.

Kararnameler ile OHAL d6neminde bile askıya alınamayacak olan ve anayasanın 15. maddesinde ifadesini bulan temel haklar çiğnemekle birlikte uluslararası s6zleşmeler, anayasa ve ilgili pek çok kanun maddesi ihlal edilerek sendikaları kapatma kararı d6zenlenmiş ve 667 sayılı KHK'nın 2. maddenin 3. fıkrasındaki “**kapatılan kurumların bunlarla sınırlı kalmayabileceği**” ifadesiyle iktidara sınırsız bir yetki tanınmış, sonrasında da bu yetki f6tursuzca kullanılmıştır.

Oysa AİHM içtihatları ve Venedik Komisyonu Raporlarında da değinildiği 6zere, OHAL s6resi sınırları aşılarak orantılılık, etkililik, Anayasalık, hukuk devleti, temel haklar, demokrasi ilkeleri ihlal ederek tesis edilecek kalıcı bir tedbir, Avrupa Konseyi standartlarına açık bir şekilde aykırılık teşkil etmektedir.

- OHAL G6VENCESİZLİK DEMEKTİR!

Kararnamelerde yasa dışı unsurlarla olan bağ için “**tespit edilmesi**” ibaresi kullanılırken kamu g6revlileri ile ilgili olan maddede bu sınır daha da esnetilip geniőletilerek “**irtibatı olduğu değerlendirilen**” ifadesi kullanılmış, KHK ile yapılan t6m ihraçlarda bu ifade dayanak olarak kullanılmıştır. Tespitin istihbarat bilgileri esas alınarak yapıldığı s6re içinde kesinlik kazanırken “değerlendirmenin” kim tarafından, ne d6zeyde ve ne kıstas alınarak yapıldığı hala açıklanmamıştır.

Bu s6bjektif kriter nedeniyle Şu an itibariyle 31 KHK ile en az 116.296 kamu g6revlisi hiçbir adil soruşturma geçirmeden, savunma hakkı verilmeden, hukuksuzca ihraç edilmiştir.

Yıllarca FET6 yapılanmasının baskılarına ve tehditlerine maruz kalan KESK'e bağlı sendikalardan 20 Temmuz 2016 tarihinden bu yana Y6ksek Disiplin Kurulu kararları ile atılan da dahil en az 4.312 kamu emekçisi ihraç edilmiştir. Mahkeme kararları ve çok az sayıda KHK'larla iade sonrası (94 6ye) hala 4.218 KESK'li g6revlerinden uzaklaőtırılmış durumdadır.

20 Temmuz sonrası Y6ksek Disiplin Kurulları da sendikal eylem ve etkinlikler nedeniyle açılan idari soruőturmaları hızla “kamu g6revinden men” kararlarıyla sonuçlandırma eğilimine girmişlerdir. OHAL sonrası 102 KESK 6yesi YDK kararlarıyla ihraç edilmişlerdir. YDK kararlarında OHAL sonrası yaşanan bu artış hukuki mekanizmaların işlediği g6r6nt6s6 verildiğinde dahi açık hukuksuzluk yapıldığının kanıtlarından biri olmuştur.

TABLO 1: KESK- MEMURİYETTEN ÇIKARMA (İHRAÇ)

(12 OCAK 2018 İTİBARI İLE)

SENDİKA	1-OHAL KHK'LERLE İHRAÇ											2-Y.D.K İLE İHRAÇ	3- İADE KHK+YDK	MEVCUT TOPLAM
	A-672 KHK (01.09.16)	B- 675 KHK (29.10.16)	C- 677 KHK (22.11.16)	D-679 KHK (06.01.17)	E-683 KHK (22.01.17)	F-686 KHK (07.02.17)	G-689 KHK (29.04.17)	H-692 KHK (14.07.17)	I-693 KHK (25.08.17)	İ-695 KHK (24.12.17)	J-697 KHK (12.01.18)			
EĞİTİMSEN	167	644	14	53	-	617	57	8	14	33	2	48	-18	1.639
SES	13	437	81	48	2	3	73	114	10	1	2	17	-16	785
BES	14	25	96	203	13	2	15	16	24	24	-	15	-15	432
TÜM BEL-SEN	-	-	502	-	-	-	-	555	44	77	-	4	-26	1.156
TARIM ÖRK-SEN	1	6	-	37	-	-	5	-	-	-	-	1	-9	41
HABER SEN	4	1	-	2	-	2	-	5	0	1	-	2	-	17
ESM	10	16	-	2	-	-	-	1	3	-	-	-	-3	29
BTS	2	-	-	-	-	-	3	3	0	-	-	-	-2	6
KÜLTÜR SANL SEN	6	3	-	1	-	3	-	-	0	-	-	-	-1	12
YAPIYOL-SEN	4	12	-	15	-	-	2	1	0	-	-	2	-4	32
DİVES	1	52	-	1	-	-	-	-	0	2	-	13	-	69
TOPLAM	222	1.196	693	362	15	627	155	703	95	138	4	102	-94	4.218
KHK İLE TOPLAM İHRAÇ: (A+B+C+D+E+F+G+H+I+J) = 4.210														
YDK İLE TOPLAM İHRAÇ: 102														
KHK + YDK TOPLAM İHRAÇ : 4.210 + 102 = 4.312														
KHK İADE + YDK İADE = 94														
MEVCUT TOPLAM İHRAÇ SAYISI : (KHK TOPLAM + YDK TOPLAM) - (KHK İADE+ YDK İADE) = (4.210 + 102) - 94 = 4.218														

İhraçlar ile mevcut anayasa ile de güvence altına alınan çalışma hakkı açıkça çiğnenmiştir. Çalışma hakkı anayasanın 49. Maddesi ile güvence altına alınmıştır. AKP bırakalım çalışanların hayat seviyesini yükseltmek, çalışma hayatını geliştirmek için çalışanları korumayı, çalışmayı desteklemek ve işsizliği önlemeye elverişli ekonomik bir ortam yaratmak için gerekli tedbirleri almayı on binlerce çalışanı sorgusuz sualsiz ihraç ederek çalışma hakkını gasp etmiştir.

OHAL sürecinde Diyarbakır, Van, Batman, Adıyaman, Hatay, Mardin, Dersim gibi iller başta olmak üzere kitlesel açığa almalar yaşanmıştır. 20 Temmuz 2016 tarihinden bu yana 11.329 KESK’li açığa alınmıştır. Yargısal süreç ve verilen mücadele sonrası açığa alınanlar görevlerine iade edilmiş olup hala KESK’e bağlı sendika üyesi yaklaşık 240 kamu emekçisi açıkta bekletilmektedir.

Konfederasyonumuza bağlı sendikalarımız üyelerinin ihraç edilmelerinde ya da açığa alınmalarında çoğu zaman yereldeki idarecilerin de ya süreci sulandırma, ya yandaş sendikaya geçiş için fırsata çevirme ya da hükümete yaranma güdüsü ile hareket ettikleri görülmektedir. Örneğin darbe girişiminden iki gün sonra, darbe girişimiyle uzaktan yakından alakaları olmayan, sendikamız SES üyelerinden Diyarbakır ili Aile ve Sosyal Politikalar Müdürlüğü’nde çalışan 83 kişi açığa alınmıştır. Listeyi hazırlayanların FETÖ yapılanmasının deşifresini sulandırdığı açıkça görülmesine rağmen halen görevlerine devam etmeleri, haklarında hiçbir soruşturma açılmaması manidardır.

Gerek ihraçlarda ve gerekse de açığa almalarda siyasi iktidar özellikle sendika yöneticilerini hedef almıştır. Aralarında KESK Yürütme Kurulu ve Genel Meclis üyeleri, sendika MYK üyeleri, sendika şube başkan ve yöneticileri, disiplin ve denetme kurulu üyeleri gibi en az 330 sendika yöneticisi KESK’li ihraç edilmişlerdir.

İhraçlarla yetinmeyen siyasi iktidar 12 Eylül’ün cuntacı generallerini aratmayan bir ilke de imza atarak, devletin tasarrufunda ve yetkisinde olmayan şekilde sendika tüzüklerine açıkça müdahale etmiştir.

OHAL kapsamında çıkarılan ve Resmi Gazetede yayımlanan kararnameler ile kamu görevinden çıkarılan kişilerin, mahkûmiyet kararı aranmaksızın, rütbe ve/veya memuriyetleri alındığının ve bu kişilerin yeniden teşkilatlarına kabul edilmeyeceğinin, bir daha kamu hizmetlerinde istihdam edilmeyeceklerinin, doğrudan veya dolaylı olarak görevlendirilemeyeceklerinin, bunların uhdelerinde bulunan her türlü mütevelli heyet, kurul, komisyon, yönetim kurulu, denetim kurulu, tasfiye kurulu üyeliği ve sair görevlerinin de sona ereceğinin hükme bağlandığı, bu itibarla OHAL kapsamında çıkarılan ve Resmi Gazetede yayımlanan kararnameler ile görevlerine son verilen kamu görevlilerinin sendika, konfederasyon, sendika şubesi ve diğer görevlerinin sona erdiği ve söz konusu kamu görevlilerinin sendikayı temsil yetkisinin bulunmadığı belirtilmektedir.

Siyasi iktidar; başta ILO sözleşmeleri olmak üzere uluslararası sözleşmelere ve mevcut anayasaya, sendika üyeliğini ve yöneticiliğini güvence altına alan 4688 sayılı Yasanın 18/9 maddesine aykırılık teşkil etmesine rağmen hukuk tanımamazlıkta ısrar ederek ihraç edilenlerin sendika yönetimlerinde yer aldıkları gerekçesiyle para cezaları vermeye başlamıştır.

Öte yandan “...doğrudan veya dolaylı olarak görevlendirilemeyeceklerinin, bunların uhdelerinde bulunan her türlü mütevelli heyet, kurul, komisyon, yönetim kurulu, denetim kurulu, tasfiye kurulu üyeliği ve sair görevlerinin de sona ereceğinin hükme bağlandığı...” gerekçesiyle ihraç edilenleri komisyonlarda, kurullarda vb. muhattap almamaktadır.

Bunun en çarpıcı örnekleri Ağustos 2017 tarihinde görüşmeleri başlanan 2018-2019 yılları toplu sözleşme sürecine ve 28 Kasım 2017 tarihinde yapılan Kamu Personeli Danışma Kurulu toplantısına Eş Genel Başkanlarımızın ihraç edilmelerinin gerekçe gösterilerek Konfederasyonumuzun dahil edilmemesidir.

Başta anayasada güvence altına alınan temel hak ve özgürlüklere, sendikal örgütlenme hakkına, ilgili yasalara ve ILO'nun 135 Sayılı ILO Sözleşmesinin birinci maddesi, 151 sayılı ILO Sözleşmesinin 5/1,2. maddesi ile 87 sayılı İLO Sözleşmesinin 3/1 ve 3/2. Maddelerine açıkça aykırılık teşkil eden bu politikalar OHAL kılıfı altında hayata geçirilmektedir.

OHAL'DE İHRAÇ EDİLEN ENGELLİLER

İhraç edilen yüz binden fazla kişi içerisinde çeşitli engelleri ve süreğen hastalığı olanların sayısı 2.000 kişi olarak tahmin edilmektedir. OHAL hukuksuzluğu bu kişileri de ihraç ederek gelirsiz ve sosyal güvencesiz bırakmaktadır.

OHAL İŞLEMLERİ İNCELEME KOMİSYONU “MİNAREYİ KILIFINA UYDURMA” GİRİŞİMİDİR!

Komisyonun kuruluşu, 2 Ocak 2017 tarihinde Bakanlar Kurulunda kararlaştırılmış ve 23 Ocak 2017 tarihinde yayınlanan 685 Sayılı KHK ile kuruluşu resmîyet kazanmıştır.

Komisyonun çalışma usul ve esaslarını belirleyen yönetmelik ise kuruluşundan tam 7 ay sonra, 12 Temmuz 2017 tarihinde açıklanmıştır. Usul ve esasların düzenlenişine, aynı şekilde 50 bin kamu çalışanının ihraç edildiği 1 Eylül 2016 KHK'sinden neredeyse 1 yıl sonra başvuru alabilmesine bakıldığında siyasal iktidarın yaşanan mağduriyetleri çözme gibi bir önceliğinin ve niyetinin olmadığı anlaşılmaktadır.

22 Aralık 2017 tarihinde basın organlarında komisyonun yaklaşık üç yüz dosyaya ilişkin kararını açıkladığı haberleri yer alması sonrasında Devlet Personel Başkanlığından konu ile ilgili bilgi talebinde bulunmamız rağmen herhangi bir bilgi verilmemiştir.

Öte yandan sendikamız EĞİTİM SEN üyeleri Nuriye Gülmen ve Semih Özakça'ya ilişkin tüm girişim, eylem ve etkinliklerimize, işlerine geri dönme talepleriyle yaptıkları açlık grevinde 316. güne gelmelerine, dolayısıyla her an yaşamlarını kaybetme tehlikesi altında olmalarına rağmen Komisyonun dosyalarını öncelikli olarak ele alıp işlerine geri dönmelerini sağlamamaları komisyonun iktidarın talimatları ya da yönlendirmesi altında çalıştığını göstermektedir.

İNSANLIK SUÇU OLAN SÜRGÜN OHAL İLE BİRLİKTE YENİDEN DEVREDE

Tehcir, sıkıyönetim süreçlerinden ve 90'lı yılların OHAL uygulamalarından iyi tanıdığımız sürgün bir kez daha bir cezalandırma aracı olarak günceme getirilmiştir.

Sendikal eylem ve etkinlikler sürgünün temel gerekçesi olarak sunulmaktadır. Özellikle de KESK'in 29 Aralık 2015 tarihinde gerçekleştirdiği grev diğer birçok baskının gerekçesi kılınırken, hemen hemen tüm sürgünlerde greve katılanların seçilmiş olması dikkat çekmiştir.

Bu süreçte 1.190'ı eğitim işkolu olmak üzere toplamda 1.267 KESK'li Çorum, Yozgat, Erzurum, Osmaniye gibi milliyetçi, muhafazakâr nüfusun ağırlıkta olduğu illere sürgün edilmiştir. Bazı üyeler eşleriyle birlikte ve farklı farklı illere sürgün edilmişlerdir. Toplu sürgünler sonrası EĞİTİM SEN ve KESK'in yoğun uğraşları sonucu sürgünlerin bir kısmı son görev yerlerine yakın il ve ilçelere gönderilirken bakıma muhtaç yakınları olan sınırlı sayıda üye ise görev yerlerinde kalmışlardır. Aynı durumda olmalarına rağmen eğitim işkolunda okullarda idari personel olarak çalışıp OHAL'in ilk sürgünlerinden olan 14 kamu emekçisinin sürgünleri iptal edilmemiş olup mahkeme süreci devam etmektedir.

Toplamda en az 77 KESK'li hala değişik illere sürgün edilmiş durumdadır.

GÖZALTI VE TUTUKLAMALAR DARBE DÖNEMLERİNİ ARATMIYOR!

2015 yılında yayınlanan Başbakanlık genelgesi ile başlayan temel hak ve özgürlüklerin biraz daha budanması OHAL süreciyle birlikte tümüyle askıya alınmıştır.

Mitingler başta olmak üzere açık alan etkinliklerini büyük çoğunlukla yasaklayan siyasi iktidar gerçekleştirilen birçok etkinliğe de müdahale etmiş, binlerce kişiyi gözaltına almıştır. Nitekim 12 Eylül'den sonra ilk kez kapalı spor salonları ve büyük salonlar gözaltı merkezleri olarak kullanılmaya başlanmıştır. Kötü muamele ve işkence vakalarında artışlar yaşanmış, gözaltı sürecinde "sohbet" adı altında çok sayıda kişiye ajanlık teklif edilmiştir. Teklifi kabul etmeyenler tehdit edilmiş, bulunduğu şehri terketmeleri istenmiştir.

OHAL sürecinde en az 1.267 KESK'li gözaltına alınmıştır. Gözaltı olaylarında çarpıcı birkaç örnek hukukun nasıl da ayaklar altına alındığını, iktidarın nasıl bir keyfiyet içinde olduğunu özetler niteliktedir.

Diyarbakır'da bir ay içinde çoğunluğu eğitim emekçisi olmak üzere 100'den fazla KESK'li gözaltına alınmış, kimisi tutuklanmış, çoğunluğu ise bu gözaltı ve tutuklamalardan sonra ihraç edilmişlerdir. Daha sonra çok azı hakkında sendikal eylemleri içeren etkinlikleri kapsayan etkinlikler nedeniyle iddianameler düzenlenmiştir. Çoğu gözaltına alınanlar hakkında iddianame düzenlenmesine gerek dahi görülmemiştir. Dolayısıyla bu gözaltıların ihraçlara gerekçe oluşturmak için yapıldığına dair çok yaygın bir kanı vardır.

OHAL sürecinde sendikal faaliyetler, toplantı, yürüyüş ve gösteri, düşünce ve ifade özgürlükleri gibi temel hak ve özgürlükleri kullandıkları gerekçesiyle 200'den fazla KESK'li tutuklanmıştır. Hukuki olmayan, büyük çoğunluğu sendikal hak ve özgürlükler kapsamındaki

eylem ve etkinliklere katılmaları gerekçesiyle yapılan tutuklamalar toplumsal korku yaratmaya dönük olup gözdağı niteliğindedir.

Hala cezaevlerinde tutuklu olan 66 KESK'li dışındakiler çeşitli süreler cezaevinde yattıktan sonra tahliye edilmişlerdir. Cezaevleri şartları giderek 12 Eylül koşullarına benzemekte, hak ihlallerinde ciddi artışlar yaşanmakta, bağımsız ve tarafsız kuruluşların denetim yapmasına izin verilmemektedir.

Cezaevleri tıka basa doldurulurken, OHAL sürecinde ülkemiz de açık cezaevine dönüştürülmüştür.

Siyasi iktidar 2017 yılının son günlerinde dahi gözaltılara ara vermemiştir. KESK Ankara Şubeler Platformu tarafından 30 Aralık tarihinde siyasi iktidarın elinde kendinden olmayan tüm kesimlere karşı kullanılan bir silaha dönüşen OHAL'in kaldırılması, hukuksuzluğa son verilmesi talebi ile Sakarya Caddesi'nde yapılmak istenen basın açıklamasında yine polis saldırısı yaşanmıştır. Hiçbir uyarı yapılmadan, plastik mermi ve biber gazının kullanıldığı polis saldırısında Eş Genel Başkanımız Aysun Gezen, Eğitim-Sen Ankara 2 Nolu Şube Başkanı Nusret Sulkalar ve Eğitim-Sen Ankara 4 No'lu Şube Başkanı Gülhan Şimşek gözaltına alınmıştır. Darp edilip, ters kelepçe takılarak gözaltına alınan Eş Genel Başkanımız ve şube başkanlarımız yaklaşık iki saat sonra serbest kalmıştır. Saat 13.30'da yine Sakarya Caddesinde, çeşitli siyasi partilerin, Demokratik Kitle Örgütlerinin katılımı ile "OHAL'le Yönetemezsiniz!" başlığı ile yapılmak istenen basın açıklamasını hedef alan saldırıda ise 6 kişi gözaltına alınmıştır.

2018 yılı da yoğun göz altılarla devam etmektedir. Maraş/Pazarcık'ta EĞİTİM SEN üyeleri Özgür Güler, Sedat Sakallı, Serkan Altınöz, Herdem Şahin, Erdal Tanrıverdi, Bazo Çiftepala ve Adem Erin adlı öğretmenler 2014 yılında yapılan bir basın açıklamasına katılmaları gerekçe gösterilerek 5 Ocak 2018 tarihinde tutuklanmışlardır. Daha birkaç gün önce Van'da benzer bir gerekçe ile 7 EĞİTİM SEN üyesi gözaltına alınmıştır. 18 Ocak'ta, yani dün, ihraç edilen öğretmen arkadaşlarımızdan Muhammed Sevinçtekin İstanbul'da gözaltına alınmıştır.

Darbe hukuku ve zihniyeti 696 sayılı KHK ile cezaevlerine yönelik uygulamalarda da kendini göstermiştir. Tek tip elbise dayatması yaşamın her alanını "tek tipleştirme" politikalarının devamı olup siyasi davalardan yargılananlara yönelik kişiliksizleştirme ve iradesizleştirmeyi hedeflemektedir.

OHAL ÖLDÜRÜYOR!

İhraç olduktan sonra intihar ederek yaşamını yitirenlerin yanı sıra travmalar ve yoğun stres nedeniyle de yaşamını yitirenler vardır. Toplamda intihar edenlerin 43 kişi olduğu tahmin edilmektedir. Bir yakını ihraç ya da açığa alınmış olup intihar eden 4 kişi bu rakama dahil edilmemiştir.

İntihar Edenlerin İntihar Dönemleri Aşağıdaki Gibi Tespit Edilmiştir

İntihar Ettiği Yıl	Sayı
2016	24
2017	19
Genel Toplam	43

İntihar Edenlerin Meslekleri

Meslek	Sayı
Polis	20
Öğretmen	6
Yarbay	2
Öğrenci/Babası İhraç	2
İnfaz Koruma Memuru	2
Savcı	1
Doktor	1
İmam	1
Yardımcı Doçent	1
Eşi Tutuklu/İhraç	1
Biyokimya Asistanı, Dr.	1
Hemşire	1
Mühendis	1
Astsubay	1
Albay	1
Kaymakam	1
Genel Toplam	43

İntiharların Gerçekleştirildiği Yerler

Yer	Sayı
İstanbul	4
Çorum	3
Mersin	3
Hatay	2
Ankara	2
Sakarya	2
Bursa/Cezaevi	3
Trabzon	2
İzmir/Cezaevi	2
Karabük/Cezaevi	2
Muğla	1
Kayseri	1
Siirt	1
Bartın	1

Manisa	1
Diyarbakır	1
Aydın	1
Düzce	1
Eskişehir	1
Kırıkkale/Cezaevi	1
Bayburt	1
Burdur	1
Tokat	1
Osmaniye	1
Adıyaman	1
Samsun	1
Silivri/Cezaevi	1
Adana	1
Genel Toplam	43

İntihar Edenlerin Yaş Grupları

Yaş Grubu	Sayı
19-29	7
30-39	13
40-49	11
50-60	4
Tespit Edilemeyen	8
Genel Toplam	43

İntihar Edenlerin Cinsiyet Dağılımı

Cinsiyet	Sayı	Oran
Erkek	40	93%
Kadın	3	7%
Genel Toplam	43	100%

İntihar Edenlerin Medeni Durumu

Medeni Durum	Sayı	Oran
Evli*	26	60%
Bekâr	5	26%
Nişanlı	1	2%
Tespit Edilemeyen	11	26%
Genel Toplam	43	100%

- İntihar edenlerden evli olan 26 kişinin en az 46 çocuğu bulunmaktaydı.

KESK'e bağlı SES üyesi Engin Karakuş ihraç sonrası intihar etmiştir.

SES üyelerinden Abdulhafiz Filiz ve Bülent Uçar kalp krizi, Zeynep Binen ve Mücahit Karataş beyin kanamasından yaşamını yitirmişlerdir.

KESK'e bağlı EğİTİM SEN Adana Şubesi üyesi olan, Çukurova Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Ekonometri Bölümü öğretim üyelerinden, Barış İçin Akademisyenler imzacısı, "görülen lüzum üzerine" denilerek dönemin bitmesine üç hafta kala görevine son verilen, kürsüsü elinden alınan Dr. Mehmet Fatih Tıraş 24 Şubat 2017 tarihinde intihar ederek yaşamına son vermiştir.

Kısa süre önce ise (Kasım 2017) KESK'e bağlı EğİTİM SEN sendikasının Dersim ve Bartın'da şube başkanlığı ve yöneticiliği, son olarak Tekirdağ Şube Sekreterliği görevi yürüten, 7 Şubat 2017'de çıkarılan 686 Sayılı KHK ile çok sevdiği mesleğinden ihraç edilen KAZIM ÜNLÜ geçirdiği kalp krizi sonrası yaşamını yitirmiştir.

Mardin SES şube üyesi Hacı Akcan ise sürgün edilmesi sonrasında kalp krizi geçirerek yaşamını yitirmiştir.

Sağlık sisteminin yapboz haline getirilmesi, sağlık hizmetlerinin kamu hizmeti olmaktan çıkarılarak piyasaya açılması, güvencesiz, sözleşmeli ve taşeron çalıştırmanın yaygınlaşması AKP'nin temel politikalarından olmakla birlikte onbinlerce kamu emekçisinin ihraç edilmesiyle iş yükünün artması sonucu kamu emekçileri nefes alamaz duruma gelmiştir. OHAL fırsatçılığıyla performans sisteminin yaygınlaştırılmasıyla birlikte kamu emekçilerinden bazıları intihar noktasına gelmiştir.

Bir gün içerisinde Batman'da Dr. Engin Karakuş, Adana'da Dr. Ece Ceyda Güdemek'in intiharının ardından İstanbul'da Tıp Fakültesi öğrencisi Yağmur Çavuşoğlu yaşamına son vermeleri ile kamuoyunda bir duyarlılığın gelişmesi üzerine siyasi iktidar yandaş medya üzerinden "bireysel, psikolojik sorunlarla" izah ederek gözleri sorunun asıl kaynağından uzak tutmaya çalışmıştır.

OHAL ile birlikte artan iş yükünün ağırlığı, performans sistemi, sendikal ayrımcılık, mobbing, sürgün vb. cezalandırmalar gibi nedenlerden kaynaklı olarak büro iş kolunda da sadece Kasım 2017'de üç büro emekçisi intihar etmiştir. İlk olarak Antalya'da Bölge Adliye Mahkemesi'nde görevli zabıt kâtabi Cevahir Toker, adliye binasının yedinci katından atlayarak yaşamına son vermiştir. Ardından Dersim Çemişgezek Adliyesi'nde mübaşir kadrosunda çalışan Süleyman Aydın, adliyenin arşiv odasında kendisini asmıştır. Son olarak da İstanbul Anadolu Adliyesi'nde zabıt kâtabi olan Fatih Ersoy yaşamına son vermiştir.

OHAL BARIŞA DÜŞMAN!

11 Ocak 2016 tarihinde Barış İçin Akademisyenler İnisyatifi'nin yayınladığı bildiri sonrasında Cumhurbaşkanından hükümete, YÖK'ten ulusal ve yerel medya organlarına kadar imzacı akademisyenlere nefret ve tehdit dolu tepkiler gelmiş, Barış İçin Akademisyenler (BAK), üniversitelerdeki odalarına asılan afişlerle, telefonla, notlarla ya da yerel, ulusal medya aracılığıyla can güvenlikleri hedef alınmıştır.

Üniversiteler de bu uygulamalardan payına düşeni fazlasıyla almıştır. Yayınlanan KHK'lerde üniversiteleri ve akademiye doğrudan etkileyen düzenlemelere yakından bakılacak olursa;

- Darbe girişiminin hemen ardından üniversitelerden 4 bin 225'i akademisyen, 1117'si ise idari personel olan toplam 5342 kişi hızla görevden uzaklaştırıldı.
- 15 vakıf üniversitesi kapatılarak, bu kurumlarda çalışan 2808'i öğretim elemanı olmak üzere yaklaşık 6 bin kişi ise bir gecede işsiz kaldı.
- Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı, Türkiye'deki üniversitelerde görev yapan 1577 fakülte dekanının, yani tüm dekanların istifasını istedi.
- 18 Ekim 2016 tarihinde 2016-2017 akademik yıl açılışı Sarayda yapılarak, rektörler cübbelerine iktidar iliği açtı, üniversitelerin kurumsal özerkliği ayaklar altına alındı.
- Bakanlara, YÖK'e, rektörlere istediği kişiyi herhangi bir soruşturma olmaksızın işten atma yetkisi verildi. (667 sayılı KHK 4. Md.) Bu yetkiyi en pervasız kullanma örneklerinden biri İTÜ'de yaşanmıştır. İTÜ yönetimi tarafından sendikal faaliyetlere yönelik açılan bir soruşturma sonucunda İTÜ idari personeli ve aynı zamanda sendikamız EĞİTİM SEN 6 nolu şube yürütme kurulu üyeleri Arzu Acar ve Cihan Koca ile bir önceki yürütme kurulu üyesi ve iş yeri temsilcisi Ekin Demirkan hakkında kamu görevinden çıkarma kararı verilmiştir. **Kararın açık hukuksuzluk içermesi ve her üç üyenin mahkeme kararı ile görevlerine dönme ihtimalinin neredeyse kesin olması karşısında siyasi iktidar 695 sayılı KHK ile üçünü de ihraç etmiştir. Bu durum KHK'ların hukuksuzluk işleme aracına dönüştürülmesinin en açık örneklerinden olmuştur.**
- Soruşturma süreleri kaldırıldı. (669 sayılı KHK 3. Md)
- ÖYP'li araştırma görevlilerinin kadrosu, üniversitelerde güvencesizliğin cisimleş hali olan 50/d kadrosuna dönüştürüldü. (674 sayılı KHK 49. Md.)
- Görevden uzaklaştırma uygulamasındaki 3 aylık süre sınırı kaldırıldı. (675 sayılı KHK 13.Md)
- Rektörlük seçimleri kaldırılarak, rektörlerin doğrudan Cumhurbaşkanı tarafından atanması sağlandı. (676 sayılı KHK 85. Md)
- 683 sayılı KHK ile hakkında adli soruşturma ya da kovuşturma yürütülen doçent adaylarının, doçentlik başvurusu yargı süresince durduruldu.

OHAL sürecinin üniversitelerin geleceğine indirdiği en ciddi darbelerden birisi de rektörlük seçimlerinin kaldırılarak yerine doğrudan atama sisteminin getirilmiş olmasıdır. Var olan seçim sistemi yetersiz, anti demokratik ve bütün bileşenlerin katılımına kapalı olmasına rağmen rektörlerin doğrudan Cumhurbaşkanı tarafından atanması, 2016 yılının Ağustos ayında AKP'li milletvekilleri tarafından verilen bir önergeyle torba yasaya giren ve muhalefetin tepkisi sonrasında torbadan geri çıkarılan, uzun bir süre çeşitli vesilelerle gündeme getirilen bir konu olmuştur.

OHAL ve KHK'lerin Üniversitelere ve Eğitime Etkileri

İhraçların ve emekli akademisyenlerin ders vermesinin engellenmesi sonrasında çok sayıda öğrencinin eğitim öğretim hakkı ciddi anlamda olumsuz etkilenmiştir:

- Ankara Üniversitesi DTCF'de 17 akademisyen ihraç edilmiş, bu ihraçlar sonrasında toplam 66 ders hocasız, 38 lisans ve 89 lisansüstü tez danışmansız kalmıştır. Ayrıca Fakültenin Tiyatro bölümünde ise 3'ü profesör toplam 5 akademisyen ihraç edilmiş, bölümde geriye sadece 4 akademisyen kalmıştır. Bu nedenle Tiyatro bölümü ders veremez noktaya getirilmiştir.
- Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi'nde 32 akademisyen ihraç edilmiş, bu ihraç nedeniyle en az 49 lisans dersi ve 47 lisansüstü dersi hocasız kalmıştır. Ayrıca en az 189 tez de danışmansız kalmıştır. İletişim Fakültesi'nde ise 5'i profesör, 4'ü doçent, 1'i yardımcı doçent, 5'i doktoralı araştırma görevlisi, 10'u da araştırma görevlisi olmak üzere toplam 25 akademisyen ihraç edilmiş, eğitim-öğretim ağır bir darbe almıştır. Eğitim Bilimleri Fakültesi'nde yaşanan ihraç sonrasında ise en az 12 lisans dersi, 16 yüksek lisans dersi ve 7 doktora dersi hocasız kalmıştır.
- Anadolu Üniversitesi'nde en az 116 lisans ve lisansüstü ders hocasız kalmış, en az 107 lisans düzeyinde ve 32 lisansüstü düzeyinde danışmanlık görevi yarım kalmıştır. Ayrıca çok sayıda klinik projesi, üniversite tarafından desteklenen projeler de yarım kalmıştır.
- Kocaeli Üniversitesi'nden Eğitim Sen üyesi 14, KESK'e bağlı SES üyesi 4 akademisyen ihraç edilmiştir. Söz konusu ihraçlar sonrasında, 46 tez danışmansız kalmıştır. Lisansüstü öğrenim gören 7 öğrenci ise öğrenimini bırakmıştır. İhraçlar sonrasında 14 ders kapanmıştır. 4 derse ise dışarıdan görevlendirme yapılmıştır.
- Ege Üniversitesi'nde 7 akademisyen Eğitim Sen üyesinin ihraç edilmesiyle, 48 ders hocasız kalmış, 37 lisansüstü tez ise danışmansız kalmıştır.
- Ayrıca, Açıköğretim kitaplarında makaleleri olan ihraç edilen akademisyenlerin ismine yer vermemek amacıyla söz konusu kitaplar yeniden yazılmaya başlanmıştır.
- Diyarbakır'da "Barış Bildirisi"ni 24 akademisyen imzalamıştı. 695 sayılı kararnameyle Prof. Dr. Erhan Ünlü ve araştırma görevlileri Aslı Aydemir, Düzgün Uğur, Eda Aslı Şeran, Hümeysra Yılmaz ve Yard. Doçent Romedi Çelik'in Dicle Üniversitesi'nden ihraç edilmesiyle birlikte Diyarbakır'da bildiriye imza atanların tamamı ihraç edilmiş oldu.

Akademisyenlere Yönelik Cezalandırma Adımları

Pasaportların Bloke Edilmesi ve Yurt Dışına Çıkış Yasakları: İhraç edilen diğer kamu emekçilerinin de maruz kaldığı gibi akademisyenlerin de yeşil ve hizmet pasaportları iptal edilmiştir. Ancak bağlı sendikamız EĞİTİM SEN'e gelen bilgiler göstermektedir ki eğitim ve bilim emekçilerinin bordo pasaport olarak bilinen umuma mahsus pasaportları iptal edilemeyeceği için kayıp vb. durumlarda uygulanan pasaportun bloke edilmesi uygulamasına gidilmiştir.

YÖK Yabancı Uyruklu İmzacı Akademisyenlerin Çalışma İzinlerini Hukuksuzca İptal Etti: 22 Şubat 2017 tarihinde YÖK'ün aldığı karar gereği, yabancı uyruklu imzacı akademisyenlerin çalışma izinleri hiçbir gerekçe ileri sürülmeden iptal edilmeye başlandı. Yıllarca üniversiteye, öğrencilerine emek vermiş bilim insanlarının, sadece imzacı olmaları nedeniyle çalışma izinlerinin YÖK tarafından iptal edilmesi, hem üniversitelerin, hem hukuk devletinin hem de Türkiye'de ayrımcılığın geldiği durumu bir kez daha göstermiştir. YÖK, hiçbir gerekçe ileri sürmeden, üniversitelerin kurumsal özerkliğini yok saymıştır.

TÜBİTAK, İhraç ya da Açığa Alınmış Akademisyenlere ULAKBİM Bünyesindeki Dergilerde Görev Verilmemesini İstedi; TÜBİTAK'a bağlı Ulusal Akademik Ağ ve Bilgi Merkezi Müdürlüğü (ULAKBİM), ULAKBİM DergiPark ile ULAKBİM TR veri tabanlarında bulunan tüm dergilerden ihraç edilen akademisyenleri bünyelerinde görevlendirmemelerini istedi. 17 Mart 2017 tarihli ilgili yazıda, "Dergilerde görevleri bulunanlar arasında kamu görevinden ihraç edilen veya açığa alınanların bulunması halinde durumlarının yeniden değerlendirilmesi, hakkında yaptırım bulunanlarla ilgili gerekli tedbirlerin alınması konularında sorumluluk dergiye ait" olduğu ifade edildi. Ayrıca dergilerin sorumlu, editör, editör yardımcıları, hakem kurulu gibi görevlerinde bulunan tüm akademisyenlerin incelenerek "gereken tedbirlerin alınması" istendi.

İhraç Edilen Akademisyenlere Yönelik "Yaşamı Dar Etme" Girişimleri; AKP, kamudan uzaklaştırmakla yetinmemekte, ihraç edilenlerin özel alanda da çalışmasını engellemek, açığa mahkûm etmek istemektedir. Bu girişimler çoğu zaman fiili olarak gerçekleşmektedir. Özelde iş bulup anlaşma yapanlardan kimisi çalışmaya gittiklerinde mahcup yüz ifadeleriyle karşılaşılabilir anlaşmayı iptal etmek zorunda kalındığına dair durumlarla karşılaşmışlardır. Gerçekleşen ziyaretler ya da yapılan telefonlarla "ihraç edilenlerle çalışmak isteyip istemediğinden emin olunup olunmadığı" şeklinde ince tehditler yapıldığına dair çok sayıda duyumlar yaşanmıştır. Kimi örneklerde ise açık engellemeler yaşanmıştır. Örneğin barış bildirisini imzaladıkları için ihraç edilenlerden Doç. Dr. Mustafa Oğuz Sinemillioğlu'nun serbest şehir plancılığı belgesi yenilenmezken, Deniz Kimyon'a ise kazanılmış hakkı olmasına rağmen Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından şehir plancılığı belgesi verilmemiştir.

OHAL BAHANE, AMAÇ KAMUYU TÜMDEN TASFİYE ETMEK!

AKP'nin, darbe girişimiyle alakası olmayan onlarca konuyu KHK ile düzenlemesine bir örnek de mahkeme kararlarına ve 657 sayılı yasayı hiçe sayarak sözleşmeli öğretmen alımına ilişkin yaptığı düzenlemedir. 27.07.2016 tarihinde Resmi Gazetede yayınlanarak yürürlüğe giren 668 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Sözleşmeli Öğretmenlerin alımına ilişkin bir düzenleme gerçekleştirilmiştir. Yapılan değişiklikle 657 sayılı yasanın koşullarına uygun olmak ve KPSS puan sıralamasına göre adayların çağrılması neticesinde Bakanlık tarafından yapılacak sözlü sınavın sonucuna göre alımın gerçekleşmesi kamuda yeni bir kadrolaşmanın önünü açacaktır. Bu süreç boyunca gerçekleşecek sözleşmeli öğretmen alımlarında, sözlü sınavda hangi kriterlerin ve hangi özelliklerin temel alınacağı henüz belli değilken kamuda özellikle gözetilmesi gereken objektiflik ve eşitlik ilkelerinin uluslararası ilkelere aykırı bir şekilde ortadan kaldırıldığı aşikârdır.

Bu düzenleme şimdilik eğitim alanıyla sınırlı görünmekle birlikte, çıkarılan OHAL kararnamesindeki "kamudan atılan çalışanların yerine kanun ve mevzuattaki kısıtlamalara tabi olmaksızın Bakanlar Kurulunca belirlenecek sayıda kadro ve pozisyon için atama yapılabilir" maddesine dayanılarak, kamuda güvencesiz ve esnek çalışmanın bu kaotik süreçte hızla hayata geçirileceği söylenebilir.

Öte yandan tüm darbe dönemlerinde uygulamaya konulan "güvenlik soruşturması" uygulaması yeniden devreye sokulmuş, kamuda ilk kez göreve atanacak olan çok sayıda kişinin ataması durdurulmuştur.

KAYYUMLAR ELİYLE TOPLU SÖZLEŞME KAZANIMLARI ORTADAN KALDIRILDI!

Kayyum atanan hemen her belediyede AKP’li olmayan çalışanların bir kısmı ihraç edilirken, bir kısmı açığa alınmış, geriye kalanlar üzerinde ise mobbing yoluyla baskı uygulanarak sendikalarından istifa etmeleri istenmiştir. Batman ve Diyarbakır gibi belediyelerde kayyumun atadığı daire başkanlarından kimisi açıkça yandaş sendikaya geçilmesi için görüşmeler yapmış, aksi halde geçmeyenleri işten çıkarılabileceklerini söyleyip tehdit etmiştir. Kayyum atanan belediyelerde yandaş sendika tıpkı siyasal iktidar gibi OHAL ile birlikte oluşan baskı ortamını fırsata dönüştürmek için yoğun çaba içerisine girmiştir.

KESK’e bağlı TÜM BEL-SEN sendikasının yetkili olduğu belediyelerde yapılan toplu sözleşmeler kayyumlarla birlikte iptal edilmiş, yeni toplu sözleşmelerin yandaş sendika ile yapılması sağlanmaya çalışılmıştır.

OHAL JURNALCILIĞI TEŞVİK EDİYOR, VATANDAŞLARI FİŞLİYOR!

Gerek ihraçlarda, gerek işe alımlarda, gerek gözüaltı ve tutuklamalarda ve diğer birçok örnekten de OHAL sonrası devletin başta MİT olmak üzere tüm istihbarat kurumları aracılığıyla yoğun bir fişleme faaliyeti yürüttüğü anlaşılmaktadır.

Fişleme faaliyetlerine ihbarcılığı özendirerek ve teşvik ederek vatandaşları da dahil etmeye çalışması toplumsal ilişkileri ciddi şekilde zedelediği gibi farklı kesimler arasında güvensizliği derinleştirmiştir.

Cumhurbaşkanının muhtarlar toplantısında “muhtarlar mahalleye kim giriyor kim çıkıyor, evlerde kaç kişi kalıyor bilecek, devlete haber verecek” türünden açıklamalar yapmasıyla jurnalciliğin bir yaşam tarzına dönüştürülmeye çalışılması oldukça tehlikeli bir sürecin de önünü açmıştır.

OHAL, SADECE İHRAÇ EDİLENİ DEĞİL TÜM ÇEVRESİNİ CEZALANDIRIYOR!

İhraç edilen kamu emekçilerinin yeşil ve hizmet pasaportlarının iptal edilmesi, bloke edilmesi sadece iptal edilen kişiyi değil ailelerini ve işi ile ilgili olmayan yürüttüğü faaliyetleri de engellemektedir.

Örneğin KESK’e bağlı TÜM BEL-SEN sendikası Mersin Şubesi üyeleri Sevda ELMAS KARAHAN ve Murat KARAHAN’ın kızları kız Arin KARAHAN özürlü olup kendisine orta düzeyde bilişsel gerilik+celebral palcy teşhisi konmuştur. Arin Ronahi KARAHAN hastalığından dolayı her iki elini kullanamamakta olup 2 yılı aşkın süre Almanya/Münih’te tedavi görmüştür. Sevda ELMAS KARAHAN ve Murat KARAHAN, 14 Temmuz 2017 tarihinde yayınlanan 692 sayılı KHK ile çalıştıkları Mersin Akdeniz Belediyesi’ndeki görevlerinden ihraç edilmiş olup pasaportlarına el konulmuşlardır. Dolayısıyla yurt dışına çıkamamaktadırlar. Bu nedenle yeniden Almanya’da tedavi görmek zorunda olan Arin Ronahi KARAHAN yurt dışına çıkamamaktadır. En azından Annesinin pasaportunun iade edilmesi ve bu şekilde tedavinin devam edilebilmesine ilişkin yapılan tüm girişimler sonuçsuz kalmıştır.

Diğer bir örnek ise; KESK Eş Genel Başkanları Aysun Gezen ve Mehmet Bozgeyik ile Kadın Sekreteri Gülistan Atasoy Tekdemir'in ihraç edilmeleri sonrası pasaportlarına el konulması nedeniyle yurt dışındaki herhangi bir toplantıya katılamamalarıdır. Bu durum açık biçimde sendikal faaliyetin en üst düzeyde engellenmesidir. Konfederasyon Eş Genel Başkanları kamu görevleri ile alakalı olmadığı halde, sendikal faaliyetlerini rahatça yürütememekte, uluslararası emek örgütlerinin etkinliklerine katılamamaktadırlar.

OHAL'DE MÜLTECİLİK YAYGINLAŞTI!

Muhafif kesimlere yönelik baskı, yıldırma, gözaltı ve tutuklamaların hiçbir dönemde olmadığı kadar artması, mahkemelerde görülmekte olan siyasi içerikli davalarda mahkumiyetle sonuçlanan kararların hızla alınması, ihraçlar, işsizlik ve ekonomik krizden kaynaklı yaşam koşullarının ağırlaşması, üniversitelerde binlerce akademisyenin atılması ve atılanlara özel sektörde bile iş bulmalarının bir şekilde engellenmesi vb. nedenlerden dolayı 12 Eylül dönemini de aşan şekilde yurt dışına büyük bir kaçış yaşanmaktadır. Ülkemizdeki gidişatın değişeceğine olan inançsızlık ve çoğu kişide gelişen “çocuğumun bu ortamda büyümesini istemiyorum” duygusu, korku, güvensizlik, gidişatın daha da kötüleşeceğine dair yaygın kanı gibi nedenler bu kaçışı hızlandırmaktadır.

Pasaport yasakları kaçak yollardan çıkışı teşvik etmektedir. İnsan kaçakçılığı son dönemlerde getirisi en yüksek “iş” haline gelmiştir. Aralarında ihraç edilmiş kamu çalışanlarının da olduğu yüzlerce kişi bu kaçışlar sırasında aileleriyle birlikte yaşamını yitirmiştir.

İKTİDARIN HER DERDİNE DERMAN: OHAL

- 7 Haziran 2015 seçiminden hemen sonra devreye konan “Ya biz ya kaos” politikası darbe girişimine uygun zemin hazırlamasına rağmen darbe girişiminden sonra da AKP aynı politikayı OHAL ve KHK'larla katmerli olarak hayata geçirmiştir.

Temel hak ve özgürlüklerin rafa kaldırıldığı, cezaevlerinin insanlık onurunun ayaklar altına alınarak tika basa doldurulduğu, muhalif basın yayın organlarının kapatıldığı, yazarlarının tutuklandığı, onlarca belediyeye kayyum atandığı, parti eş başkanlarının, milletvekillerinin ve belediye başkanlarının tutuklandığı, 12 Eylül'de bile karşılaşılmayan sayıda akademisyenin üniversitelerden atıldığı, yüz binin üstünde kamu emekçisinin tek satırlık ifadelerle ihraç edildiği OHAL koşullarında anayasa değişikliği gündeme getirildi.

Halklarımızın, emekçilerin gündemi ve ihtiyacı darbeye zemin hazırlayan faşizan uygulamaların ortadan kaldırılması, cumhuriyetin demokratikleştirilmesi, emekçilerin kazanılmış hak ve özgürlüklerini, iş güvencelerini ortadan kaldırmaya yönelik düzenlemelere son verilmesi, mezhepçi dayatmaların ortadan kaldırılarak inanç özgürlüğünün sağlanması, gerçek laikliğin her boyutta hayata geçirilmesi, yaşam tarzı dayatmalarına son verilmesi iken tek adam diktasına dayalı anayasa değişikliği AKP-MHP ittifakıyla 16 Nisan 2017 tarihinde referanduma götürüldü.

AKP-MHP ittifakı gelecek on yıllarımızı belirleyecek referandum sürecini OHAL, KHK'lar zulmü ve baskısı altında gerçekleştirmiştir. Referandum süreci askeri darbe süreçlerinde yapılan anayasa değişiklikleri örneklerine benzer eşitsiz ve tek yanlı propagandaya izin veren bir ortamda gerçekleşmiştir. Halkın serbest ve özgür bir tartışma ortamında kanaat oluşturma hakkı engellenmiştir. Anayasanın tamamını, rejimi ve yönetsel modeli esastan değiştiren, gücü ve iktidarı alabildiğine merkezileştiren, kuvvetler ayrılığının yerine katıksız bir kuvvetler birliğini hayata geçiren, anayasa değişikliğinin içeriği tartışılmadan, değişikliği onaylamayanlar “vatan haini, darbeci, haçlı zihniyetinin uzantıları, terör destekçisi” gibi düşmanlaştıran ithamlarla yaftalanarak ülkemizi ortadan ikiye ayıracak bir kamplaşma içinde referandum süreci gerçekleştirilmiştir.

Seçim kanununda açık bir yasak olmamasına rağmen birçok ilde “siyasi partiler dışında kurum, kuruluşlar, sendikalar, dernekler çalışma yürütemez” denilerek çalışmalarımız engellenmiş, üyelerimiz, yöneticilerimiz gözaltına alınmış, tutuklanmış, stantlarımız dağıtılmış, afişlerimiz yırtılmıştır.

Referandum sürecine başından sonuna kadar hukuksuzluk hâkim kılınmış, devlet operasyonuna dönüştürülmüştür.

YSK sadece 16 Nisan'da değil öncesinde de hukuksuzluklara karşı zerre kadar ses çıkarmadığı gibi zımnen onaylayan bir tavır sergilemiştir.

- 6741 sayılı Kanun ile faaliyetlerine 19.08.2016 tarihinde başlayan Türkiye Varlık Fonu A.Ş. Bakanlar Kurulu tarafından yayınlanan 2 KHK ile toplam 19 kamu kuruluşu ve bazı illerdeki kamu gayrimenkullerini denetimi olmayan ve özel hukuk kurallarına tabi olarak faaliyet gösterecek **Varlık Fonu** oluşturularak Saray'a bağlanmıştır. Milli bütçe içindeki kurum ve kuruluşların bütçe dışına çıkarılarak, ülkenin asırlık kurumlarını ve birikimlerini veya bunların hisselerini rehin edecek, gelirlerini satacak, menkul kıymetleştirecek, haraç-mezat bir biçimde gerçek bir kontrol ve denetimden uzaklaştıracak, böyle bir keyfîlik, potansiyel yolsuzluğa ve büyük şaibe iddialarına da kapı aralayacak Varlık Fonu OHAL koşullarında gündeme getirilmiştir.

Borç bulmakta zorlanan hükümet, elde avuçta kalan son kurumları da teminat göstererek veya satarak para bulmayı düşünmektedir. Borcun borçla kapatıldığı bu dönemde bu fona borç veren finansörler kendilerine teminat olarak verilmiş bu ülkenin kıymetlerine çökeceklerdir. Kurumlarımızın geleceğinin tehlikesi haricinde, TVF A.Ş.'ne devrolan kamu kurumlarında çalışan emekçilerin gelecek durumu ve iş güvencesi de büyük tehlike altındadır. PTT'de 37.000 civarı çalışan olup bunların yalnızca 14.000 civarı kamu çalışanıdır. Kalanları ise güvencesiz çalışan taşeron işçiler ve PTT'ye has mevzuatta çalışan İdari Hizmet Sözleşmeli personeldir. Varlık Fonu bu personelin herhangi satışta, teminatta ya da PTT içinde kurulacak şirketlerde nasıl bir statüde çalıştırılacağı hakkında bilgi aktarmamaktadır. Öte yandan Varlık Fonu ile TBMM ve Sayıştay denetimi dışında adeta paralel bir hazine yaratılmaktadır. Burada oluşacak geliri yönetim dilediği şekilde kullanabilecektir. TBMM ve Sayıştay denetimi olmayan, mevcut devlet ihale, taşıt, vb. kanunlardan, yine her türlü vergiden muaf olan, özel hukuk kurallarına tabi ve özerkliği olan bu fonun OHAL koşullarında, KHK'larla kurulmuş olması AKP'nin niyetini de göstermektedir.

- 3 milyon kamu emekçisini, 2 milyon kamu emekçisi emeklisini, ailelerini de hesaba kattığımızda en az 15 milyonluk geniş bir kitleyi yakından ilgilendiren 2018-2019 yılları “toplu sözleşme” görüşmelerine OHAL altında girilmiştir. KESK'in 27 Temmuz 2017 tarihinde açıkladığı TİS taleplerinden ilk dört maddesinin OHAL'in kaldırılması, KHK'ların geri çekilmesi, ihraç edilen kamu emekçilerinin görevlerine geri dönmesi, kayyumların geri çekilmesi olduğunun anlaşılması üzerine siyasi iktidar TİS sürecine hukuksuz bir müdahalede

bulanarak darbe yapmıştır. KESK Eş Genel Başkanları Mehmet Bozgeyik ve Aysun Gezen'in ihraç edilmeleri gerekçe gösterilerek KESK TİS süreci dışında tutulmuştur. 4688 sayılı yasanın anti demokratik çerçevesi dahi KESK'in TİS görüşmelerine katılımını içermekteyken, AKP bir yazı ile KESK'i TİS masasından çıkarmak istemiştir. Dayandıkları ve güç aldıkları yer ise OHAL ve KHK'lar olmuştur. Bu koşullarda OHAL'in "nimetlerinden" yararlanan yandaş Konfederasyon ile yapılan satış sözleşmesi ile kamu emekçilerinin maaşları 2018 için %4+%3,5 artırılırken; son açıkladıkları OVP ve dolarda yaşanan tarihi artış en az iki yıl için kazanımla değil büyük kayıplarla sonlandırılmıştır. Kamu emekçileri bir kez daha açlığa, sefalete mahkûm edilmiştir. Son yılların en adaletsiz TİS sözleşmesi OHAL koşullarında yapılmış, kamu emekçilerinin TİS sözleşmesini teşhir eden eylem ve etkinlikler ise yasaklanmıştır.

- AKP'nin 15 yıl boyunca kadını birey olarak görmeyen, fitratını eşitsizlik olarak niteleyen, tek tip yaşam biçimini dayatan söylem ve pratikler, ilan edilen OHAL ve KHK'ler eliyle meşru kılınmak isteniyor. Bugüne kadar çıkarılan 31 KHK ile 21 bin 450'ye yakın kadın kamudan ihraç edildi. 1412 kadın akademisyen işinden edildi. On binlerce kadın emekçi adli idari soruşturmalara ve cezalara maruz kaldı. 91 belediyeye kayyım atandı. Kayyımların ilk icraatı kadın birimlerini kapatmak oldu. Belediye eş başkanları, kadın milletvekilleri, kadın insan hakları aktivistleri, kadın gazeteciler ve sendikacılar tutuklandı. KHK ile 11 kadın derneği ve 1 çocuk derneği kapatıldı.

Toplumsal yaşamı baştan aşağı dinselleştirerek kadını kamusal alanlardan uzaklaştıran, sosyal politikaları diyanet eliyle dizayn eden, laik-seküler yaşamı yok eden ve kadın kazanımlarını hedef alan düzenlemelerin sonuncusu OHAL koşullarında çıkarılan ve kamuoyunda Müftülük Yasası olarak bilinen "Nüfus Hizmetleri Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun"dur. Her güne bir kadın cinayeti düşüyorken, her üç evlilikten biri çocuk yaşta zorla yaptırılırken, çocuk yaşta evliliklerde üçte birlik oranla dünya sıralamasının en üstlerindeyken, taciz tecavüz cezasızlıktan aldığı hoyratlıkla çeteleşmiş halde ayyuka çıkmışken, önleyici uygulamaları öteleyen, kadın örgütlerine kulak tıkayan iktidar, müftülük yasası olarak bilinen nüfus hizmetleri yasasındaki düzenlemelerle, kadınların sorunları ve gerçek ihtiyaçları yerine kendi ideolojisinin ihtiyacını dayatmıştır. Cumhurbaşkanının kadınları kastederek "isteseniz de istemeseniz de bu yasa geçecek" diyerek buyur etmesi üzerine, kadınların hayatını birebir etkileyecek olmasına rağmen, kadınlara sorulmadan hazırlanan tasarı bir dayatmayla yasalaştırılmıştır. Bu düzenleme toplumsal ihtiyaçları, kadınların ihtiyaçlarını değil, iktidarın tekçi, cinsiyetçi ve ayrımcı ideolojisinin ihtiyaçlarına karşılık gelmektedir. Yapılmak istenen, devletin sosyal rolünü, eğitim sistemini, diyanete ve dini vakıflara devretme uygulamalarından bağımsız değildir.

AKP politikalarıyla beslenen bu zemin her gün yeniden üretilmektedir. Bunun son örneği Diyanet İşleri Başkanlığı'nın sitesindeki fetva ve sonrasında yapılan açıklamalar olmuştur. "Kız çocukları 9 yaşında evlenebilir, gebe kalabilir; erkek çocukları 12 yaşında evlenebilir, baba olabilir" fetvası tesadüf olmayıp devletin dinsel referanslarla yeniden yapılandırılması ve toplumsal ilişkilerin buna göre dizayn edilmesi politikalarının devamı niteliğindedir.

- Tam anlamıyla bir savaş, rant ve yağma bütçesi olan 2018 yılı bütçesi OHAL koşullarında, halkın bütçe hakkı yok sayılarak çıkarılmıştır. Bütçe açığını savunma ve güvenlik bahanesi ile halkın omzuna yıkan 2018 yılı bütçesi aynı zamanda vergide adaletsizliğin derinleştiği bir bütçedir. 2018 yılı bütçesi; halktan toplanan vergilerin faize, yandaş müteahhitlere kaynak aktarılmasını 'garanti altına alma' bütçesidir. Bütçe ile vergilerimizin %12'si faize, bütçe açığının %10'u ise otoyol ve köprüler ile şehir hastaneleri için verilen garantilere gidecek! İdeolojik bir tercih olarak bütçe cinsiyet körü bir bütçedir. Bütçe giderlerine bakıldığında, kamu hizmetleri ve yatırımlarının biraz daha da sınırlandırıldığı görülmektedir.
- OHAL sürecinde güvencesiz ve uzaktan çalışma, yarı zamanlı çalışma, belirsiz süreli çalışma gibi atıpık/esnek istihdam biçimleri yaygınlaştırılmıştır. İhraçlar, açığa almalar, Yüksek Disiplin Kurulu kararlarıyla işten çıkarmalar gibi hukuksuz uygulamalarla kamu emekçilerinin ortadan kaldırılan iş güvencesinin kalıcı biçim halini alması için 657 sayılı kanunda ve anayasada değişiklik yapılması yönünde çalışmalara da hız kazandırılmıştır. AKP'nin niyeti

OHAL kaldırılmadan önce 14 yıldır yapmak isteyip de yapamadığı düzenlemeleri hızla bir biçimde yasallaştırmaktır.

OHAL EMEKÇİ KARŞITI BİR REJİME DÖNÜŞMÜŞTÜR

OHAL Kanunu, sendika kapatma yetkisini içermemesine ve bir sıkıyönetim uygulaması olmasına rağmen OHAL sürecinde sendikalar ve bir konfederasyon kapatılmıştır.

OHAL'in uygulandığı süre boyunca valilere, sendikaların kapalı veya açık toplantılarını, yayınlarını, yapacakları açıklamalarını durdurma, erteleme veya yasaklama yetkisi tanındığından OHAL döneminde birçok sendikal eylem ve etkinlik yasaklanmış, engellenmiş ya da kamera çekimi dayatmasında bulunulmuştur. Başta Van ve Diyarbakır olmak üzere KESK'e bağlı bazı sendikaların şube kongrelerinin yapılacağı binalar ablukaya alınmış, kamera çekimi yapılacağı bildirilmiştir.

OHAL uygulaması kapsamında grev yasaklamaları gerçekleştirilmiş, her türlü hak arama eylem ve etkinliği kısıtlanmıştır. Genel olarak kamu alanında ve özel sektörde güvencesizlik derinleştirilmiş ve çalışma yaşamı kuralsızlaştırılmaya çalışılmıştır.

OHAL Döneminde kiralık işçilik uygulaması, Toplum Yararına Çalışma ve Taşeron gibi atipik istihdam şekilleri kamu alanında bir milyondan fazla kişiye ulaşmıştır. Yine OHAL döneminde kayıt dışılık oranı yükselmiştir.

OHAL hukuksuzluğu nedeniyle işyerlerinde mobing ve iş kazaları/işçi cinayetleri yoğunlaşmıştır. OHAL Döneminde çift haneli olan enflasyon, işsizlik ve faiz oranlarına ek olarak döviz kuru etkisiyle tüm ücretliler reel olarak yoksullaşmıştır.

OHAL'de 696 sayılı KHK ile taşeron çalışmaya ilişkin yeni sorun alanları ve mağduriyetler yaratılmıştır. Tüm taşeron işçilere koşulsuz kadro sözü verilmesine rağmen, 696 sayılı KHK ile taşeron işçilerin büyük çoğunluğu kadro hakkından yoksun bırakılmıştır. KİT kapsamındaki 26 kurumda, benzer şekilde özel bütçeli 26 kurumda çalışan taşeron işçiler düzenlemenin kapsamı dışında tutulmuştur. Hukuki denetim dışında tutularak keyfi bir sürecin işletildiği, güvenlik soruşturmasının ve sınav şartının AKP iktidarı tarafından bugüne kadar hayata geçirilen onlarca benzer uygulama göz önünde bulundurulduğunda dahi ayrımcılık ve kayırmacılığa hizmet edeceği, istenmeyen işçilerin kadroya alınmaması için bir eleme mekanizması olarak kullanılacağı açıktır. En önemlisi eşitlik ilkesinin ihlal edildiği düzenleme yasa ile değil, KHK ile yapıldığı için mağdur olan taşeron işçilerinin yargıya, Anayasa Mahkemesine başvurmasının yolu da kapatılmıştır. Kapsam dışı bırakılanların akıbetinin ne olacağı belirsizdir. 2004 yılında 3.183 olan kamudaki taşeron işçi sayısını 2017 yılına kadar 283 artırarak 850 bine çıkararak ülkeyi 'Taşeron Cumhuriyetine' çevirenlerin 'kamu taşeron işçisine şartsız, ayrımsız kadro müjdesi!' yine boş çıkmıştır.

18 aydır süren OHAL düzeninde yasama işlevsizleştirilmiş, yürütme tek adamda toplanmış, yargı tamamen siyasi iktidarın önceliklerine ve gündemine uygun kararlar alır hale getirilmiştir. Türkiye Yoksulluk, Yasaklar, Yolsuzluk ile birlikte anılan bir ülkeye dönüştürülmüştür. AKP, baskı ve zora dayalı bir sistemi ilelebet ayakta tutamayacaklarını bilmesine rağmen içine sürüklendiği yönetememe krizinden çıkamamakta, korktukça daha fazla saldırganlaşmaktadır.

696 sayılı KHK ile 18 aydır sürdürülen OHAL hukuksuzluğunun ülkede demokrasi, adalet, eşitlik, özgürlük, insanca bir yaşam isteyen milyonlar hedef alınmış, bu kesimlere yönelik adeta bir düşman hukuku oluşturulmuştur. “Bu Suça Ortak Olmayacağız” bildirisine imza atarak ölümlere, katliamlara, savaşa karşı sesini yükselten, barış isteyen akademisyenler “terörist” ilan edilirken kan banyosu çağrısı yapanların cezasız kalması sağlanmak istenmiştir. Terör tanımının sürekli genişletildiği, terörün kapsamının ve kimlerin terörist olduğunun bizzat iktidar tarafından keyfi bir şekilde belirlendiği bir ortamda cezasızlık kapsamının AKP karşıtı her türlü eyleme yaygınlaştırılabileceği açıktır.

696 sayılı KHK’da Ceza Muhakemeleri Kanununda yapılan değişikliklerle yıllardır sınırlanan savunma hakkının tamamen ortadan kaldırılmasına yönelik ciddi ve tehlikeli boyutlarda düzenlemeler getirilmiştir. Zorunlu müdafiliğin kabul edildiği hallerde müdafin mazeretsiz olarak duruşmaya gelmemesi veya duruşmayı terk etmesi halinde duruşmaya devam edilebilecektir. Dolayısıyla müdafii olmaksızın hüküm tesis etmek mümkün olabilecektir. Gerek duruşmanın hazırlık aşamasında, gerekse duruşmada her türlü bilgi, belge, ifade, rapor artık okunmayacak; “anlatılacak”tır. Yine 10 yıl üzerindeki hapis cezaları için yapılan itirazlarda Yargıtay’ın duruşmalı görüşme zorunluluğu kaldırılmaktadır. Savunma hakkının açıkça ihlali anlamına gelen bu uygulamalarda ilk derece mahkemesinin hükmüne karşı itiraz değerlendirilirken savunma hakkının kısıtlanması ile hükmün gerekçeyi içermemesi maddeleri kapsam dışı bırakılmıştır. AKP-Saray rejimi çıkardığı KHK ile bir taraftan paramiliter yapıları koruyup kollamakta diğer taraftan ise mahkemeleri muhalifler için tam bir kıyım makinesine dönüştürmektedir.

OHAL’in derhal kaldırılmaması, KHK’ların iptal edilerek darbe ile doğrudan bağı olmayanlar dışındaki hukuksuzca ihraç edilen tüm emekçilerin işlerine dönmelerinin sağlanmaması, temel hak ve özgürlükler önündeki tüm engellerin kaldırılmaması durumunda uçurumun kenarında olan ülkemizin ve bizlerin çok daha kötü günleri yaşayacağı kaygımızı bu vesile ile paylaşmak istiyoruz.

Konfederasyonumuz bu nedenle fiili ve meşru mücadelesini bedeli ne olursa olsun sürdürmeye devam edecek, bizleri karanlığa boğmak isteyenlere inat umudu ve kavgayı büyütecektir.